

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

Cap. 1. De Imperio & pietate Joviani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΤΗΟΔΟΡΙΤΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΙΤΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΡΟΥ

Λόγος Δ΄.

EPISCOPI CYRI

ECCLESIASTICÆ

HISTORIÆ

LIBER QUARTUS.

Κεφ. α΄.

Περὶ τῆς ἰουλιανῆς βασιλείας καὶ ἰουδαίας.

CAPUT PRIMUM.

De Imperio & pietate Ioviani.

ΜΕΤΑ ἧ τῶν ἰουλιανῆς (Φαγίλ), σουλ-
 θόλης σὺν τοῖς ἰσχυροῖς (Θ) σερ-
 γοῖ, ἐβελούσαν πᾶσα κλητῶν βα-
 σιλείαν ἀσφαλεῖν, καὶ τῶν τε σερβῶν ἐν τῇ
 πολεμῖα διασῶσαι, τὰ τε ῥωμαίων ἀναρρῶ-
 σαι παρμάσα, Ἰπὶ ξυρῆ ἀκμῆς ὄντα, τὸ δὴ
 λεγόμενον, διὰ τῶν ἑκατοχουδρῶν δρασύτη-
 τα. τῆτων ἡ ἀεὶ τῆτων βελουδρῶν, ἡ
 σερβῶν (C) σερβῶν ἑσῶσα καὶ ταῦτον, ἰουδα-
 ῖον ἐξήτησε βασιλεία. ἔτε σερβῶν ὄντα, ἔτε
 τῶν μέλ' ἐκείνας ἑπὶ σῆμον ἡ ἀνδρα καὶ ἀει-
 φανῆ, καὶ πολλῶν ἕνεκα γῶριμον. (C) ῶμα
 τε γ' ἐμέγιστον εἶχε, ἔψυχῶν μεγαλόφρονα·
 καὶ δρις δὲ ἐν ἐν πολεμῖοις εἰώθη, καὶ ἐν τοῖς ἀ-
 γῶσι τοῖς μέγιστοι. παρρησία γ' καὶ τ' ἀσεβεί-
 ας χερσὶ ἀνδρ' (C). Ἐ τρυφῶν τῶν δυνασείαν
 ἐσῶσε, ἀλλὰ καὶ τῶν σερβῶν, τοῖς ἑ-
 (C) ῶν ἡ ἡμῶν μαρτυροῦν σερβῶν. τότε δὴ
 (C) σερβῶν, τ' σερβῶν τῶν (C) σερβῶν θείαν
 ψήφον ἰσχυροῦς, ἡ ἡσῶν εἰς μέσον τὸν πάν-
 τα ἀείσον ἀνδρα ἐκείνον, καὶ βῆμα χερσὶ ἀν-
 τες ὑψηλόν, ἐσησαν ἐπὶ τῆτα. εἶτα πάντων
 ἀπὸ τὰ βασιλικά σερβῶν ἰσχυροῦς σερβ-
 ρήματα, καὶ ἀνγασον σερβῶν ἀνδρῶν καὶ
 καίσαρα, τῇ (C) σερβῶν παρρησία χερσὶ ἀνδρῶς
 ὁ ἀξίαγας (C) ἐκείν' ἀνδρ', καὶ μῆτε δὲ ἀρ-
 χοῖας δέσας, μῆτε τῶν σερβῶν τῶν ἐπὶ τῶν
 χερσὶ μελαβολῶν. ἐδύναμα, ἐφη, χερσὶ ἀνδρῶς
 ὡν τῶν τοῖς τῶν ἀρχῶν, ἐδὲ τ' ἰουλιανῆς σερβῶν
 βασιλείαν, ποιηρῶν παιδ' ἀδελφῶν μαθημα-
 τα (C) γ' τοῖς τοῖς, τ' θείας σερβῶν γερμ-
 νοῦμοι, διὰ τῶν καὶ ἐπὶ χαρῶν τοῖς πολεμῖοις
 γῆσον). τῆτων ἀκασαντες τῶν λόγων (C)
 σερβῶν, κοινῶν ἀφῆκαν φωνῆν. μῆ ἐνδοξία-
 σης ὡ βασιλεῦ, μῆ ἡ τῆν ἡμεῖραν ὡς ποιη-

INTERFECTO Juliano, Duces cum
 Praefectis simul congregati consili-
 um inierunt, quisnam idoneus ad
 hoc esset, ut Imperium capefferet, & ut
 exercitum quidem adhuc in hostili so-
 lo castra habentem servaret; rem publi-
 cam autem Romanorum erigeret, quæ
 tunc ob temeritatem Principis recens
 mortui in extremum discrimen addu-
 cta erat. Qui dum de hac re deliberant,
 exercitus in unum collectus Jovianum
 sibi Imperatorem postulavit, qui nec
 Dux militum erat, nec Tribunus: egre-
 gius vir tamen & conspicuus, & ob plu-
 rimas dotes insignis. Nam & corpore
 procerus, & animo excelso erat prædi-
 tus. Ad hæc in bello strenue se gerere
 consueverat, & in certaminibus quæ
 graviora sunt bellicis. Libertate enim
 ac fiducia usus adversus impietatem,
 tyranni violentiam haudquaquam ex-
 timuerat: sed quantum ad animi ala-
 critatem, inter martyres Christi relatus
 fuerat. Tunc Duces consensionem ex-
 ercitus, Dei suffragium esse arbitrati,
 egregium illum virum produxerunt in
 medium: ceteroque ex tempore tribu-
 nali sublimem eum collocarunt. Post
 hæc cum universi Impetiales titulos ei
 tribuissent, & Augustum ac Cæsarem
 eum appellassent, consuetâ utens li-
 bertate admirandus ille vir, & nec pro-
 ceteres veritus, nec militum animos ad
 mutationem in pejus proclives: Ego, in-
 quit, cum Christianus sum talibus viris
 impetare non possum, nec Juliani ex-
 ercitus regere, nefariæ doctrinæ præ-
 ceptis imbutum. Ejusmodi enim ho-
 mines Divinâ gratiâ destituti, facile ab
 hostibus capiuntur, & ludibrio iisdem
 esse solent. His auditis, omnes uno
 consensu milites hæc dixerunt: Ne du-
 bites, Imperator, neve Imperium no-
 strum velut improbum refugias, Im-

perabis enim Christianis hominibus & A
 qui in pia disciplina sunt educati. Nam
 qui inter nos etate sunt provectiores,
 ipsum Constantinum Doctorem ha-
 buerunt. Qui autem illos proxime le-
 quuntur, à Constantio instituti sunt.
 Hujus vero nuper mortui breve imper-
 rii tempus fuit, nec satis idoneum ad
 labem in deceptorum hominum men-
 tibus altius delegendam.

εὐὴν φύσιν ἡγεμονίαν. χριστιανῶν γὰρ βασιλευ-
 σὶς, ἑμαθήμασιν ὁσεῖσσι σωθεῖσθαι βου-
 λων. Ἐμὴν γὰρ ἐν ἡμῶν γενναίτεροι, καὶ τῶν
 σαλῶν διδασκαλίας ἀπήλαυσαν. Ἐμὴν
 ἐκείνης, τῶν κωνσταντίνου μεγάλου παιδευ-
 μάτων. τέτρατον τε ἐνεώθη, ὀλίγον τε τῆς
 μονίας ὀχρόν. καὶ ἔχ' ἱκανὸς εἶδος ἐξήπα-
 τημένοις ἐνδρῶσαι τὴν λώην.

CAP. II.

Κεφ. β΄.

De reditu beati Athanasii.

Περὶ τῆς ἐπανόδου Ἁγίου Ἀθανασίου.

His verbis delectatus Imperator, B
 deinceps tractare cepit de salute
 reipublicæ, & quo modo exercitum in-
 columem ex hostili solo posset reduce-
 re. Nec vero longa deliberatione ei o-
 pus fuit: sed ex pietatis feminibus ube-
 res statim fructus percepit. Extemplo
 enim Deus providentiam suam ostendit,
 & præsentem solvit difficultatem.
 Rex enim Persarum de Imperio Jovia-
 ni certior factus, legatos ad eum misit,
 acturos de pace. Cibaria deinde misit
 militibus, & forum rerum venalium in
 solitudine eis parari iussit. Triginta
 igitur annorum pactus inducias Jovia-
 nus, salvum atque incolumem ex hosti-
 co reduxit exercitum. Porto simul at-
 que fines Imperii sui ingressus est, pri-
 mam omnium legem tulit, quâ & Epi-
 scopos ab exilio reverti jubebat, & Ec-
 clesias iis restitui mandabat, qui Nicæ-
 nam fidem inviolatam servassent. Scri-
 psit etiam litteras ad Athanasium, egre-
 gium illum Nicænæ fidei defensorem,
 petens, ut accuratam de Divinis rebus
 institutionem ad se perscriberet. Hic
 igitur congregatis Episcopis qui do-
 ctrinâ excellere videbantur, rescripsit
 Joviano, suadens ut fidem Nicææ olim
 expositam, tanquam Apostolicæ do-
 ctrinæ consentientem servaret. Cujus
 quidem epistolæ exemplum, lectorum
 utilitati prospiciens, hic apponam.

Eπιτάτοις ἡδεῖς ὁ βασιλεὺς τοῖς λόγοις
 ἐβεβαίωσε λοιπὸν ἀεὶ τῶν κοινῶν σπου-
 δίας, καὶ ὅπως ἐν τῇ πολεμίας ἀπήλαυσαν
 πάντα τοὺς στρατιῶν. οὐκ ἐδέηθη δὲ βαλεμ-
 των πολλῶν, ἀλλὰ τῶν τῆς εὐσεβείας ἀπορ-
 των ἐτεύγησε εὐδὲ καρπῶς. Ἐδραυλικά γὰρ τὴν
 οἰκίαν ἐδέξετο περιμήθειαν ὅταν ὅλων θεῶν
 τὴν φαινόμενην ἐλυσεν ἰσοπέδιαν. τὴν γὰρ τῆς
 βασιλείαν ὁ πρῶτον μεμαθηκὼς βασιλεὺς
 πρῶτος ἀπέσφλεν ὑπὲρ εἰρήνης πρῶτος εὐσεβ-
 νος. αἶτα τροφῶς τοῖς στρατιώταις ἐξέπεμψε
 καὶ ἀγορῶν αὐτοῖς ἐν τῇ ἐρήμῳ χρέως περι-
 ταξέ. περιακομιχὴς δὲ ἔν ἀπονδῶς ποισαμ-
 νῶν ἐρρωμένην τὴν στρατιάν τῇ πολεμίας ὄξ-
 βαλε. παραυλικά δὲ τῷ αὐτῷ βασιλεὺς
 μένης γῆς Ἰπιδῶς, πρῶτον ἐγράψεν νόμον
 εὐδὲ Ἰπσιόπας ἐπανελθεῖν ἐκ τῆς ἐξορίας δια-
 γορευόντα, καὶ τῶς ἐκκλησίας δόποδ ὀθῆναι πα-
 εγχεῖν τοῖς τὴν ἐνικαία πίσιν διαθήρηται
 σιν ἀκλήστον. ἐπέσφλε δὲ καὶ πρὸς ἀθανάσιον
 ἐκείνον, ἵνα τέτρατον περιμαχόντων δόματα
 γραφῆναι αὐτῷ παρὰ σακαλῶν τὴν ἀκλήστον
 θεῶν διδασκαλίαν. ὃ δὲ, εὐδὲ ἐλλογμῶν
 τῶν Ἰπσιόπων ἀγείρας, ἀπέγραψε τὴν ἐν-
 καία ἐκλειθεῖσαν πίσιν φυλάξῃν παρὰ σακαλῶν
 ὡς τοῖς δόποσολοκοῖς συμβαίνεσαν δόματα
 ἐνθάτω δὲ καὶ τὴν Ἰπσιόλην, τῆς τῶν ἐκλειθε-
 μέτων περιμηθῆμεν ὡφελείας.

CAP. III.

Κεφ. γ΄.

Epistola Synodica de fide ad Jovianum Imper. scripta à sancto Athanasio.

Ἐπιστολὴ συνδικὴ πρὸς τὸν βασιλεὺς Ἰουλιανὸν γραφεῖσα παρὰ Ἁγίου Ἀθανασίου.

RELIGIOSISSIMO & clementissi-
 mo, victori Augusto Joviano, A-
 thanasius & reliqui Episcopi, qui vene-
 runt ex persona omnium Episcoporum

Tὸν εὐλαβέστατον καὶ φιλανθρωπικώτατον
 κλητῆ ἀνγερωμένον αὐθιανῶ. ἀθανάσιον Ἁγίου
 λοιποῖ ἐπίσκοποι, οἱ ἐλθοῦντες ἐκ πρῶτον πα-
 τῶν